

Közlönyek árak: Helyben és postán küldve...

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HÍRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.



Hirdetési díj: Négy hasábján... Hirdetési díj... Kéziratok visszaküldésének adatai.

Reformok.

A pénzügyi bizottság után ma-holnap a Haz is leírli csendesén, izgalmak nélkül a költészetét.

Most a politikai élet folszine zajtalan és sima, mint holdvilágos éjen a pihonőre tért tenger.

Am alatt a mélyben, a társasélet füstfelhős körében s a klubok duzzogó szögleteiben sajátságosan mozog minden idegszál, parányt parány keres s az eszmék vegyrokonságának folyama észlelhető a levegőben.

Közéletünk betegségének egyik körjele, az állandó deficit, társadalmi van. Súlyos erkölcsi gondoktól s még súlyosabb pártkülönbségektől alól szabadit föl e tény igen sok embert.

Uj fölfogás, uj szellem, uj gondolat s ezzel együtt új erkölcsi jelek meg a forumon. Partizsók helyett az elvek jelszavai lesznek keletűk.

Reformokat, e szónak valódi értelmében csak ilyen hangulat mellett alkotott minden ország. Ott, hol az uralom fontartásáért, a hatalom terjesztéseért küzd a kormány, s hol a többséget nem az elvek és nevezetesen egysége, hanem az egyéni érdekek kielégítése vagy a kotta össze, a hol a meggyőződésnél erősebb a fegyverem s a tettvágy és az önzet el van nyomva: reform a szó gaz értelmében létre nem jöhet, mert ott nem a közjólétért foly a

küzdelem, hanem a kormány, a párt, az egyén keres a köztérrel kielégítést.

Tudjuk, hogy parlamenti többségünk miként alakult, milyen eszközök segítségével jött létre, s hogy p. o. a véderő vitánál, a cinizmusnak minő elvetemültségével ordított ma parancs-szóra azon szakasz mellett, melyet holnap szintén parancs-szóra visszazavított. A reformok küszöbén méltán tesszük föl a kérdést: alkalmas-e egy így alakult többség, egy így fegyverezett többség, egy többség, mely ilyen politikai iskolát végzett, a mely a pártpolitikának minden mérgével és ragályával telítve van — alkalmas-e egy ilyen többség — eszmék tisztult magaslataira emelkedni, a tárgyakat higgadt megfontolás alá venni s a közjólét előmozdításán önzetlen és őszinte buzgalommal munkálkodni?

Ha nem alkalmas, a mint hogy pedig nem is alkalmas, mit fog tenni a reformkormány? Ez a kérdés veleje és gyökere.

Tovább kormányoz ezen többséggel? No akkor, jaj nektek reformok, vagy nem lesz azokból semmi, vagy korcsosulót lesz minden szakasz. Ha semmi sem lesz belőle: ugy folynak a dolgok, miként eddig, egyik napról a másikra, a pártpolitikának mindig meddő és sokszor korruptált útján. Ha pedig a reformok a többség képeére alkotottak: ugy nem előre haladunk, hanem hátrafelé, nem a közkormányzást tisztítják meg, hanem a párturalmat állandósítják s nem harználnak az országnak, hanem ártnak.

Belföldi hírek. Halottak napja Budapest. A tudomány-egyetem ifjusága — szokás szerint — kivonult a temetőkre a jelesek sirjaihoz. Woroniczky Miczisláv sirjánál Rényi József, Kisfaludi Károly, Lázár Béla, Batthyány Lajosnál Gonda Dezső, Garai Jánosnál Varsága Zoltán, a vertanuk sirjánál Waizenkorn Oszkár, Csányi Lászlónál Vambéry Rusztern, Deak Ferenczénél pedig Eötvös Balint mondott beszédet. — Külföldi tanulásny-ut. A közoktatási miniszter dr. Jankó János, a magyar földrajzi társulat titkárat külföldi tanulmányutra küldi Európa nyugati államába. Jankó feladata lesz a magasabb földrajzi kiképzésen kívül az angol, olland, francia és nemet földrajzi intézetek tanulmányozása, hogy aztan tapasztalatait a ha-

zai hasonirányu intézet és társulat érdekében értékesítse. Jankó utazása félre fog terjedni. — A budapesti német főkonzultat usnál ismét személyváltozás áll küszöbön. Az itteni főkonzul, báró Plessen követési tanácsos ugyanis — mint a „Bud. Korr.“ jelenti — rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterre nevezetett ki a hesszeni nagyhercegi udvarhoz. Báró Plessen budapesti utódjának kinevezése valószínűleg a legközelebbi idő alatt meg fog történni. — A lapköllettel. A budapesti ev. ref. egyházközösség új „Bethesda“-jának alapkövet f. hó 2-án tették le nagy számu közönség jelenlétében. — A szerb püspöki zsinat. B. Nikolics Fedor királyi biztos, a szerb püspöki zsinat meggyűjtására Karlovczára érkezett, hol nagy ünnepélyességgel fogadták.

Külföldi hírek. Széchenyi pasa veje fogságban. Vakram Dadian beyt, Széchenyi pasa vejét és Artin Dadian pasának, a külügyi államtitkárnak unokaöccsét az armeniai üzemekben való állítólagos részvétel miatt, egy hét óta másodsor fogták el Konstantinápolyban. Azt hiszik, hogy az elfogatás alapján deannunciáció következtében történt. — Somoskeőy elfogatása. A kalandjairól hírhedt Somoskeőy Géza Parisban letartóztatott. A letartóztatás a Goldsmith londoni bankvezető párisi képviselőjének feljelentésére történt, a kitől Somoskeőy 12.000 frankot csalt ki. — Az Egyesült Államok népe ssége. Az Egyesült Államokban a legújabb népszámlálás eredménye szerint 62.480.510 lelek lakik. — Nagytűz Berlinben. A berlini általános német kereskedelmi társaság raktárában tűz ütött ki szombaton. Tetemes mennyiség gyapju, kender és zsir odaegett. A kárt fél millió becsülik. Egy tüzoltó nehez sérült szenvedett. — A király Mayerlingben. A király halottak napján jelen volt Mayerlingben, a boldogult Rudolf trónörökös leiki üdvéret tartott misén. — Ir képviselők Amerikában. Dillon és O'Brien ir képviselők New-Yorkba érkeztek, hol az ir egyetek által lekedesdeli fogadtattak. — Az orosz trónörökös Bécsben. A fiatal orosz trónörökös megis megkezdte több-szor elhalasztott nagy keleti utazását. Programja azonban hirtelen gyökeres változást szenvedett, mert nem a Fekete tenger egy kikötőjéből indul el, hanem Bécsen át utazik az adriai tengerre, hol hajóra száll, mely keletre viszi. E változás világot vet Oroszországra és a porta viszonyára, s ketségtelen, hogy a trónörökös azért változtatta meg az utolsó pillanatban utirányát, mert kerülni óhajta Konstantinápolyt s nem akar látogatást tenni a szultánnal. A program megváltoztatása tehát politikai cselekvéstől történt s ezért figyelmet is

érdemel. A trónörökös már csütörtökön, 6-án Bécsbe érkezik s ott egy napot fog pihenni. — A új görög kormány. — Delyanis z az elnöki tárczán kívül átveszi a bel- és a hadügyit is s így el lesz látva a legkülönbözőbb teendőikkel bőven. A tengerészet élére Kumunduroszt kerül, míg a külügyeket Deligiorgisz fogja vezetni.

Az elkeresztelések ügye.

A képviselőházhoz naponként újabb és újabb kérvények érkeznek, melyek az 1868. LIII. t. cz. 12. §-ának módosítását követelik, s biztosítani akarják a szülők részére azt a jogot, hogy a vegyes házasságból származott gyermekek vallásáról szabadon rendelkezhesse nek. A kérvények megokolása a természeti jog álláspontjára helyezkedik, s oly értelemben sürgetik a revíziót, mint a milyén értelemben az osztrák törvény a vegyes házasságból származott gyermekek vallásos nevelését szabályozza. E törvény ugyanis kimondja, hogy a gyermekek nemük szerint követik a szülők vallását, de jogában áll a szülőknek meghatározni, hogy mindkét nembeli magzataikat akár az apa, akár az anya vallásában nevelhessek.

A kérvények előreláthatólag érdekes vitát fognak provokálni. Bárhogy iparkodik is a kormány revízió-ellenes álláspontját fentartani a nyilvánosság előtt, kez alatt mindent elkövet, hogy a kollízió lehetőleg simán oldás k meg s az állami tekintély az egyházi szempontokkal kielégítő kompromisszumra lephessen.

Ez a kérdés annyival kényesebb, mivel a képviselőket lokális érdekek kényszerítik, hogy nyilvan valljanak szint a revízióval tárgyalás alkalmával. Pártkülönbség nélkül küldik fel választóküldetleik hozzájuk a kérvényeket s egymásután szorítják sarokba őket. Vagy igereteket vesznek tőlük, vagy ellenjegyzetetik egyszerűen a kérvényt.

A legtöbb képviselő nem akar ellentétbe jönni választó körületének papságával, s meg törzőkös kormányparti képviselő is nyilt igereteket adott, hogy a kérvények álláspontjára fognak helyezkedni. Neheztelnek a klerusra, hogy a kultuszminiszteri rendelet ellen kerületi gyűlésekben izgatnak, — de támogatásukat a revízióra nézve kénytelenek megígérni. E neheztelésnek, ugy látszik, nem is annyira a kerületi tlések az okai, mint inkább az a körülmény, hogy a helyzet kényszerre a kormányval szemben hozza őket fausse pozícióba.

Tudunk esetet, hogy egy kormányparti képviselő a felhatalalos sajátban akarta a kerületi papságot meggyugtatni, hogy a szülők szabad elhatározását a gyermekek vallásos nevelésére nézve biztosítani kívánja, s ily érte-

A „DEBRECZENI“ TARGAZJA

Vasuton.

Repülőök, — am e repülésben Nincs mostan semmi kéj. Mint komor, sötét, nehéz fátoly — Borul ream az ej.

Csak sejtem a külső világot, A rónát, hegyeket; Most vad erűkőn vágatunk át, Majd melyeségek felett.

Városra város. Felvillognak A lámpák ezrei. Szemem hirtelen, akaratlan Könyekkel lesz telj.

A vorat mintha temetőkőn Robogna át velem, Azt a sok fényt sirhalmokon gyűlt Lángoknak képzelem.

Temető mind'ott, merre járok É, mind'ott sivatag. De szívem minden Saharánál Pusztább, sivatagabb.

El, el! Csak tova messze, gyorsan! Túl bercezen, völgyeken — Valahol távol még kerülhet Egy szál virág nekem.

Egy csepp a feledés vízből, Az udvból egy parány, A nyugalmából egy szemernyi — Talán, — talán, — talán!

Csak zakatolj, száguldozó gép, Dübörgő kerekek —

És — ki e temetővilágból! Hadd lássam az eget.

Csak ahoz az egy sirhalmhoz Ne járjunk oly közel! Csak azt az egy sirt hagyjuk el már, Mely minket nem hagy el!

Endrődi Sándor.

VISSZAEMLEKEZÉSEK.

— Egy volt vörös sapkástól. —

XXI.

Fogság és menekülés.

A temesvári szerencsétlen kimenetelű csata után annyi sok szép győzelminket romba dönti látva, elveszítve szabadságunkat, s azzal együtt imádott hazánkat, szerte-szét oszlova barangoltunk, keresve az utat, melyen legkönnyebben s legbiztosabban haza jutassunk. Egy-egy kis csapatot lehetett mindenfelé látni, kik az ország minden tájékaról allottak össze, hogy egymást batoritva, edes hazájukat mielőbb elérhessék. Amde az ország ezen részét előzőlött nagyszámu ellenséfi elől ki nem terhetve, hadifogságba kerültek.

Igy jutottam én is fogságba s kerültem Arad megye Mikalaka községébe, hol a község nyvendégiójének deszkával körükerített udvarába záratunk.

Lehetünk körülbelül egy pár ezren — ha nem többen — hol is őrszűnkre olatokat rendeltek ki, a kik a legdurvább módon bantak velünk.

A legnagyobb szerencsétlenségben ősméri fel az ember a legjobb emberét. Csakhamar bezaratásunk, vagy is bekerítettetésünk után kiváltunk mi heten, mindnyájan más más megbébeli, hat a felső megyékből, én magam az alföldről való lévén. — Így heten oszeulve,

együtt vártuk a biztosnak vehető besoroztatásunkat.

Sokszor egészen elfelejtkeztünk szomorú sersunkról, s ilyenkor mintha kicséréltek volna bennünket, a legjobb kedvvel adomazunk egymás között.

Volt közöttünk egy szabadsapatbeli százados, ennek eszébe ötlött, hogy ő a szlav nyelvet tökéle esen erti és beszeli, tehát megpróbálkozott az őrségel a főfelügyelőtet teljesítő morva születésű fiatal őrmesterrel valamiképen ismeretséget kötni.

Meg is lett csak hamar, sőt nemcsak ő ösmerekedett meg, hanem egy éjjel mindnyájunkat egyenként külön időközben, bemutatott s mindnyájunknak megígerte, hogy szabadok leszünk, (én ugyan egy kukkot sem érttettem a beszédéből, de hát az én százados cimboram megmagyarázta) elég az hozzá, hogy egy szép reggelelen eleresztettünk.

Órom lepett meg mindnyájunkat, midőn a kerítésen kívül találtuk magunkat, s egész bizottsággal eljuthattunk, a nélkül, hogy csak meg is szólítottak volna, a külső őrig. Hanem itt már vége lett a nagy örömeink, mert az oláh őr előnkbe lepett s ekleleu szidalmazással visszakiért bennünket a fogságba Mikalakar. Képzelteti olvasom, mennyire zavarba jöhettünk, eligondolva, hogy most már minő sors vár reánk szökevényekre, ki is kapjuk az ötven botot (mert ennyit osztogattak mindennap, a ki csak egy szót is mert szólni) a mellett be is soroznak, Olaszországba visznek kényszer szolgálatra, legalább is tíz esztendeig.

De hála, ezerszer hála a Goadviselésnek, egészen jóra jött ki a mi sorsunk, mert a kis őrmesterünk azonnal megvizgaltat, az nap este pedig maga vezetett ki bennünket a posztokon keresztül, hol is szívélyesen bucsut véve tőlünk, utnak eresztett.

Ekkor aztán már igazán jól éreztük magunkat, takaróso el is elblóltunk, mert meg sem allottunk, míg Békás alá a szőlős kertbe

nem értünk (hej be hosszú ut pedig). Itt a kertcsősznél állapodtunk meg, igen szivesen helyet adott, sőt szegénységéhez képest még jól is tartott bennünket.

Itt az ő szegény, de biztos hajlékában pihentük ki magunkat s vettük utunkat a Sárretnak.

Már itt én állottam a menekülő kis csapat élere, én lettem a vezető, mert ezen környeket nagyon jól ismertem, sokat járn oda diák koromban, különösen Csökkörre, hol azon a helyen, honnan a csökkörök a sárkányt kihuzták, vadkacsát is lőttem.

Nagy keservesen, mondom nagy keservesen, mert az időben meg mertifődekre terjedő zombek között kelle utunk egy nagy részt megtenni, elvergődtünk késő estére Szovathra. — Itt az akkori tanítóhoz szállottunk, kit még kis diák koromban ismertem, s néhány szem szilvából álló jó vacsora után (nem sok volt az igaz egy egész napi gyaloglás és koplalás után) hajnali négy óráig pihentünk.

Már mikor a rögtönzött szállaágyról felkeltünk, éreztük, hogy lábaink az uton meg fogják tagadni a szolgálatot. — Ugy is lett, alig jöttünk a községtől egy pár dülő földet, lekeltett dűnűk és pihentünk, mert a kerekek sehogy sem akartak forogni.

Felkeltünk, hogy ujalog megpróbálkozunk a gyaloglással, de meg kevesebb utat tehetünk. — Már egész kétségbe voltunk esve, semmi reményünk többé, hogy Debreczent elérhessük. — Szekeres fogadásáról még csak almodnunk sem lehetett, mert akkor senki utnak nem indult, s ha elindult volna is, honnan és miből fizették volna a szekérbért; a mikor Kossuth-banknál egyéb pénzünk nem volt, azt pedig elfogadni halálos büntetés terhe alatt tiltva volt.

Megszánt a jó Isten bennünket, épen a midőn legjobban töprenkedtünk, jött felénk a faluból egy paraszti szekér, két csinos lóval.

lemben hajlandó belemenni a törvény revíziójába. A felhivatalos lap azonban a nyilatkozat közzétételét azzal a megokolással tagadta meg, hogy ez nem a kormány álláspontja.

Pedig a helyzet tényleg úgy áll, hogy még a kormánynak nincs pozitív és határozott álláspontja. Minthogy a klerus nem hajlandó elfogadni azt a módosítást, mely a keresztie-velek áttételét a lelkési hivatalok megkerü-velésével a közigazgatási hatóság útján akarja rendeztetni, — a kérdés egy lépéssel sem közeledett a megoldáshoz. A kollízió az újabb ki-erület dacára fennáll.

A kormány mindenáron a békés kiegyen-lyítés útját keresi, mert egy esetleges kultur-harcz, ha végzetes nem válhatna is a ka-binetre nézve, de eredményei semmiesetre sem állanának arányban a kockázattal. Nem te-kiatva arra, hogy a római rendelet vétele óta a főpapság elvi tekintetben egy jöttát sem en-gedhet dogmatikus álláspontjából, — a kor-mánynak még arra is tekintettel kell lenni, hogy az őt támogató többséget ne juttassa szá-nalmas kényszerhelyzetbe.

Ez az oka annak, hogy a kormány min-dent elkövet, hogy a dolgot még a revíziót sürgető kérvények tárgyalása előtt megold-hassa. Nemcsak a kabinet feje érintkezett már a döntő egyházi körökkel, hanem az igazság-ügyminiszter bécsi útja szorosán ezzel az ügy-gyel van kapcsolatban. Kompromiszu-m kell mindazonáltal a kormány formális sikereivel is kész megelégedni, — ha a mozgalmat ismét a rendes medrébe szorít-hatja.

Megbízható helyről értesülünk, hogy a kormá-ny kész belemenni a revízió eszméjébe, csupán azt akarja kikötni, hogy a mozgalom lecsendesedjék, s a maga iniciatívájából kezdhessen el az egyházi érdekekre nézve sérelmesnek tartott szakasz módosítását.

Lehetséges, hogy az igazságügyminiszter bécsi útjából olajjal tér vissza — s a szent-szék utasítani fogja a klerust, hogy a várakozás türelmével dugják hüvelyébe kardjukat, — mert a vesztett csata árán — rövid idő múlva megayerik a kielégítő kárpótlást.

HELYI HIREK.

* Főispán-változás. A „Debreczeni Hir-ado“ azon híre, hogy g. Dégenfeld József fő-ispán ur közelebb megváltik jelen állásától s Szatmárvármegye főispánjává fog kineveztetni: nagy feltűnést keltett Szatmárvármegyében. A „Nagy Károly és Vidéke“, mihelyt e hírről értesült, azonnal külön lenyom-matban tudatta azt olvasóival, mert úgy fogja fel a dolgot, hogy e főispáni változás a fenforogó székhely-kérdés tárgyában mintegy elvi kijelentésnek lenne tekinthető a kormány részéről, azaz a székhely kérdésben g. Dégenfeld József Nagy-Károlynak fogná pártját Szatmárral szemben. Nagy-Károlyban — éppen úgy mint mi nálunk — nagy az öröm e hír felett, de annál több aggodalmat okoz ez Szatmáron, mely a székhely elnye-ésére vonatkozó aspirációját fejté g. Dégenfeld Józseftől. A szatmári „Szamos“ ne-ves cikkben tanádját meg a nagykárolyi székhely-partot, annak taktikája gyanánt tüntetvén föl e hír közrebocsátását. Azzal gyanúsítja a

„Szamos“ a nagykárolyiakat, hogy e hír kü-lön lenyomatát házról-házra küldték, sőt fel-ragaszkokon is hirdették, a székhely-kérdés el-döntését kívánván ez által konstataálni. A hir-lapi harcz előreláthatólag még ez után is fog duli s nem igen fog megszűnni meg akkor sem, midőn g. Dégenfeld Józsefnek Szatmár-vármegye főispánjává való kineveztetése a hi-vatalos lapban meg fog kieneválni, mert akkor — a székhely kérdés miatt — újra föleled a két viszálykodó város között a harcz, mely-nek eldöntésében — reméljük — g. Dégen-feld József urnak, mint Szatmárvármegye jö-vendő főispánjának, tevékeny szerep fog jutni!

* A regále-kártalanítási kötvények kez-besítése most van folyamatban a pénzügyi-niszterium részéről, a központi állampénztár útján a kir. adóhivatalok közvetítésével. Tel-jesen kiállított, kész kötvényeket egyelőre csak a regále joggal bírt községek és városok kap-nak, míg magán-személyeknek 1892. január 1-ig kiállított járadék szelvény-utalványok adat-nak ki előlegesen. A kötvények igen tetszetős kiállításúak, külsőjükön a magyar királyság címere: „Magyar királyság“ felirattal, mely alatt következik a kötvény neve és az összeg, melyről ki van állítva. Az 50, 100, 500, 1000 és 10.000 frtről kiállított kötvény a pénzügy-miniszter, a hitelszámvevőség főnöke és egy ellenőrző közeg által van aláírva. A kötvény belső részén a törlesztési tervzetet: menyi tőke és kamat (4% százelek) fizetettik even-tint s mikor lesz az előirányzott és kibocsá-tott kötvény értéke teljesen törlesztve.

* Az állami tisztviselők fizetésének re-formja, melyet a pénzügyminiszter exponéja a jövő esztendőre ígert — mint a „B. H.“ érte-sül — teljesen ki van dolgozva. A legfőbb újít-ás az, hogy a tisztviselők nem fognak kapni lakbért, hanem 40 százelek ugynevezett műsö-dési pótlékot, mely csaknem kétszerese lesz a lakbérnek. Az osztrákoktól átvett e rendszer javítja az állami tisztviselők helyzetét, de egy-szersmind véget veti a legutóbbi nyugdíjör-venyből következő sok aranytalanságnak.

* A „Debreczeni Ellenőr“ ránk fogja, hogy mi erővel tolharczot akarunk kezdeni vele a párbaj-kérdésben. Csodálatos felede-kenység ezen állítás, mert hiszen éppen a „D. E.“ tárczaccik írója kezdte meg a tolharczot, kifogásolva az egyházkerületi köz-gyűlésnek a párbajok korlátozására vonatkozó határozatát, melyet mi, valamint az ifjuságnak őszinte barátai helyeselnék. Ő vetette föl azon „nagybangu elvi kérdés“ t, hogy a párbaj visz-szautasításra erkölcsi hálálva van maga után. S midőn mi azt kerdeztük tőle: miért? — A tárczaccik írója adós maradt a felelettel. Szorultságában tehát csupán azon lovagol, hogy a mi szerkesztőségünk két tagja is vivott párbajt. Ismételve kijelentettük már, hogy ezen az alapon polemika nem bo-csátkozhatunk s igen kölönösnek találjuk, hogy a „D. E.“ az elvi kérdések elől egy sze-erűen kitér s egyes konkrét esetekre hi-vatkozik. Igaz, hogy ez kenyelmes eljárás, de bizonyítani sem bizonyít, — hogy kezdetnek tehát tolharczot olyan cikkek ellen, melyben csak pusztá állítást találunk — bizonyítás nélkül?!

* Esküvő. Csikes Ferencz, ösmert helybeli fodrasz, tegnap esküdött örök hűséget Fülöp Janos helybeli polgártársunk kedves és szép leányának: Juliska a kisasszonynak. Al-dás kísérje az ifju pár frigyét!

de szegény nagy meglepetésében meg sem gon-dolta, miylet küldjön, es éppen olyat adott át a küldöttnek, miylet nyári táborozás alkalmá-val viseltünk, es pedig vitoria vaszon biuzt es nadrágot (melle tette jogász-korombeli fekete porge kalapot, mellete hagyva a szép fekete daru tollat is)

Nem volt mást mit tennem, rám vettem a küldött ruhát, felettem porge kalapot (de levettam am mellőle a daru tollat) s nap leuente után megindultam hazafele.

Az Ispolyaiyn kívül a városig egy szeles töltés volt, ket feől szeles es mely arokkal eliatva. — Ezen arok mindket oldalaban vát-tak a muszka nagy kemenceze alakú lyukakat, s abban készítettek a ketszer selt kenyert.

Ezen töltése kellett nekem egészen ve-gig mennem, es egész csendességben minden bantalmazas nélkül nezegetve őket, eljutottam a töltés végéig. — Itt meg akkor egy költő aő kis haz volt, a csürtes haz, ebben a haz-ban tanyazott a muszka egy kis őrsége.

A mint a kis, szabadon, minden kerítés nélkül aő hazhoz ertem, annak aytajau egy fiatal, vékony, szöke muszka ugrott ki, s egye-nesen hozzam lépve, meg fogta vitoria vaszon nadrágotam, raugatta s folytonosan szemem kozze neze kiatottá ream: „h e j t i s e i m a k o s s u t a v o j a k.“

De en sem voltam ám rest, nem hagytam sokáig magamat, egy tasit adva neki, kitan-tottam keze kozul magamat s utcu vesd el magad, szepen neki futamodtam s csak mikor a dohany fabrikán túl voltam, nezttem vissza, hogy jonnek-e utanam. — Sankit sem lattam, de azért a városos kivüire vettem utamat, s ugy kerultem a Csicsogórai be Csapo-utczara. — Hjan tartani kellett a muszka rajtól, ha mar egyszer városomba juthattam, bizony nem szerettem volna, hogy itthon logjanak ei.

Tenat haza ertem szerencselen. — Anyá-mat a konyhaban talaltam, a mala szallasoiva levő muszka tuzereknek vacsorát készítve. —

* A kenyér. Szinpadon megrázó hatást keltene ez a jelenet. Az életben azonban nem olyan szentimentálisak az emberek, mint a színházban.

A readőrségi folyosón álldogáló csoport között legaabb senkise megmozgott meg azt a sugár fiatal asszonyt, ki felig kibomlott hajjal, kopottas, gyürott karton-ruhában sietett be a kapitányi szobába; mint valami prédát, ugy hurczolta magával félmeztelen gyermekét.

Halálsápadt arcczal, könnytelen, egő szemmel állott meg a kapitány előtt.

— Ugy-e, ugy-e, kapitány ur, az nem le-het... az nem igazság... — Mi?

— Kidobni egy özvegyasszonyt gyerme-kével, kidobni az ilyen időben a sárba. — A háziur?

— Az, az! — folytatja gyorsan a fiatal nő, kezével megcsitítja gyöngyöző homlokát, szemébe holló hajszálait füle mellé gyüri.

— Nem bírja a házbért fizetni? — Nem.

— Nem.

— Legyen övé minden butordarab. Jussa van hozzá, mert nincs penzem fizetni. De ad-jon ki egy öltözöt ruhát... Aztán adja ki a kenyeret, az a gyermekem, ezé a kis terem-tése, aki olyan éhes... — Orvosnak jó lenni! Egy külföldi lap-ban olvassuk: Ha egy orvos beteget meg-látogatja es azok egészségesek — akkor csak azért jött, hogy ebédre meghívassék. Ha nem fogadja el a meghívást — akkor csupán a pénz bir előtte értékkel, de a szórakozásnak nem barátja. Ha templomba jár — alszentnek mondják. Ha nem megy a templomba — at-heista. Ha valamely vallásos dolgról tiszte-lettel nyilatkozik — akkor képmutató. Ha ke-rüli minden a vallásra vonatkozó nyilatkozatot — materialista. Ha divatosan jár öltözköde — hiúnak es tetszavonyának tartják. Ha nem ad sokat külsőjére — hiányzik az önbecsülese. Ha felesége hazas es nem tesz látogalásokat — akkor a társaságot nem tartja magához méltónak. Ha sokat jár társaságra — akkor férjének reklámot akar csinálni. Ha az orvos fogatot tart — már nagyon megszedte magát, ha gyalog jár — szegény ördög. Ha rövid-venyeket ir — hanyag. Ha hosszúkat ir — akkor a beteget gyógyszeresekkel teszi tönkre. Ha gyorsan hajtát kocsijával — akkor ugy tesz, mintha sok dolga volna. Ha lassan hajtát — akkor lovát kíméli a beteg rovasára. Ha a beteg meghal, akkor az orvos az oka. Ha a beteg egészséges lesz — akkor a család ön-feladkozó ápolásának lehet köszönni. Ha sokat beszél — akkor nagyon bizalmaskodo. Ha ke-veset beszél — akkor kozlekenyeob orvost jobban szeretnénk. Ha politizál — akkor nem foglalkozik szakmájával. Ha sohasem beszél po-litikáról — akkor mameluk. Ha egy szep patientust meglátogat — akkor udvarló. Ha ugyanazt a gyogyszert többször rendel — ak-kor egyebet nem tud. Ha változtatja az or-vosságot — akkor a gyogyszereszszel pákta. Ha egy népszerű orvoságot ajaal — akkor csak a divatnak enged. Ha antipyrinot rendel — akkor azt nélküle is tudták volna. Ha bete-gyegek egy consiliumba — akkor nincsen ö-bizalma. Ha megtagadja, mert fölöslegesnek tartja — akkor attól fél, hogy kisünye a tu-datiansága. S ha meg honorariumot is mer

kérni — vagy a járandóság felével már meg-elégedne, — akkor nem kap semmit! — Ki nem szeretne ily körülmények közt orvos lenni? Felelet keretik!

* Megátalkodott nőgyűlölő. „Miért nincs sok férfinak helyén az esze?“ „Mert a nők után jár az esze.“ „De hát a kinek egy csepp esze sincs?“ „Annak eszet bizonyosan a nők vettek el.“ „Miert szaporodnak manapság a suszterek minden mestereberek között a leg-jobbán?“ „Mert a nők nagyon sokat járatják maguk után a férfiakat — s ez borzasztó sok lábbelibe kerül.“ „Honnan van az, hogy igen sok fiatal emberrel szoba se lehet álni, mert se nem lát, se nem hall?“ „Természetes, hisz-szen a nők előbb tebebeszeltek a foloket, az-tán elvették a szemök fenyet.“ „Igazán sok bolond akad az ember utjába. Mit gondol: a bolondok melyik fajtaja a leggyakoribb?“ „A fajta, amelyek a nők után bolondul.“ „Miert költ nemely fiatal ember penzen kívül annyi sok, átkozottul rossz verseket?“ „Annak is a nők az okai, ha valaki ennyire kétségbeesik.“ „On tehát azt tanácsolja, hogy ne lóssújek?“ „Ha mar mindenáron tönkre akarja tenni magat, legalább olyan nőt ne vegyen feleségül, aki hamar nyujtja kezét, mert az ilyen — se hibáján felül — még bírtekenző is.“

* Ingatlanok forgalma a deb. kir. be-venyszek mint telekkönyvi hatóságnál f. o. ber 18—31-ig. Ormós József es neje Beas Zsuzsanna veszik Dr. Nagy Lajos új fölé 250 frtert. Magyar Andras es neje Szabó Borbála veszik Komlóssy Arthur es neje Pus-tay Róza onodói szantoföldet 700 frtert. Budaházy Endre es Budaházy Vilma K. Tóth Kalmáné veszik Budaházy István háza es onodói föld illetőségét 2000 frtert. Pongó Lajos veszi Tócsik Imre vénkerti szőlője egyrészt 100 frtert. Trazy György es neje Nagy Zsuzsanna veszik Urbányi Ferenc es neje Kádár Mária házat onodói földvel 2300 frtert. Mayer Antalné Csipkés Erzsébet veszi Papp Sándor honokkerti szőlőjét 900 frtert. Miskolci Julianna veszi Nagy Sándor es neje Tóth Julianna szőlőjét 150 frtert. So-mogyi Imre veszi Kacsari Lászlóné Fekete Julianna házat 1400 frtert. Nagy Ferenc es neje Bihari Sara veszik Kovacs János es neje Juhász Eszter boldogfalvai szőlőjét 515 frtert. Kaszonyi Mihály es neje Cset Julianna veszik öv. Scheitl Józsefné Franz Teresia es tarsi házat 6000 frtert. Csáthi György veszi Csáthi Julianna Kis Antalné es Csáthi Zsu-zsanna Fazekas Jozsefné teglaskerti szőlőjét 80 frtert. Kovacs József es neje Tóth Karolina veszik Bagdi Karoly es neje Kis Eszter házat 3000 frtert. Öv. Scheitl Józsefné Franz Teresia es tarsi veszik ifj. Szathmari Mihály es neje Soós Julianna házat 4400 frtert. Kerek-gyártó István es Szöllösi Janos veszik Tóth Ferenc es neje Szöllösi Julianna házat 6450 frtert.

* A hirdetés titka. London egyik leg-nagyobb kereskedő háza, ki évenként 20 ezer frt sterlinget köit csupán hirdetésekre, az-kezőleg nyilatkozott folytonos hirdetése hasz-na felül: az 1-ső oektatas figyelmet nem ger-jeszt; a 2-ikat eszre veszik, de nem olvassák; olvassák a 3-akat, de eltefejuk; a 4-nel mar erdeklődnek az ar irant; az 5-nél tudosítják az asszonyt; a 6-nál jó volna megvenni; a 7-ik beiktatasnal meg is veszik.

* Elveszett pénz. Csuka Zsigmond sam-soni lakos t. h. 3-aa a csapo-utczai sorom-pónai 350 frtal es 2 db sertes-járatlalt teit tarcaját elvesztette. A becsületes megtaláló jelentkezze az 1-ső ker. rendőr-alkapitány-ságnal, hol 50 frt jutalomban reszesül.

Itt beszélgettem vele hajdon föl, a mikor egy szalas, karsu legény — tüzér altisz — szobajukból kinyerve, előlről, hátulról ugyancsak körül-körül neztet, szolott is valamit, de azt biz en nem ertvea, nem feltehettem neki, ő ott hagyott, s keves idő múlva egy csapo-utczai lazekas mesterrel (talan még mai napon is el, mert ugy emlekszem hogy néhány napja lattam) kit mivel nyelvéket beszélte, tolmácsul hasznaltak, megérkezett, ettől tudtam azt meg, hogy az en tuzerem legény, s azt akarja megudni, honnan vettem magamat es mi voltam?

Latva erdeklődése, a tolmácssal min-dent megmagyaráztattam, a mlaek aztaa az a következeése lett, hogy a vacsorát veiok együtt kelle elköttenem, miutava egész hajnaug veiok, vagy axtartam vagy nem.

Leugyelek voltak, de meg is latszott rajtuk. Másnap elbocsúztak s tovább mentek. Kapros Gabor.

ERDŐ VIRAGA.

(Regény két kötetben.) — Irtá: VÖRÖS JULISKA. — (MÁSODIK KÖTET.) 17. (Folytatás.) II.

— Az egre! — Ugy van, nagysád, az szörnyü haldok-lás volt.

Muzsaji ur ketségeesett, meg ket orvos volt jelea es mondhatom orvos letemre en ma-gam se lattam meg ilyet, ha elmondanám rész-letesen, onok megborzadnaak.

— Jaj ne mondja, en iszonyodom. — Es meg a mi legkellemetlenebb, Mu-zsaji ur alighanem eikapta. — Mit? — A himlöt.

— Szent ég, hát az a bizonyos barátja himlőben halt meg?

— Igen, es nába beszéltem Muzsaji ur-nak, ne legyen oly sokat mellette, az kerem mind nem ert semmit.

— On jaj, Muzsaji az a szép férfi, ra nem lehet ismerni majd!

— Jaj kerem, az bizony meglehet, aztán csak tessék halgatni, mi történt, folytata a fiatal orvos, kavejat felekeverve, mert éppen reggelinél adta elő Bomókéknak a rem historiat. Hat kerem a megboldogutnak maradt anyja es narom nővere, ezek most felteitek magukban, hogy ha Muzsaji ur eikapta a bajt, őa eijönnek veio ide a kastélyba es apoini fogják.

— Szeppek? kerde Bomókiaé.

— Fiataok? kerde Bomoki.

— On deogy kerem, a legfiatalabb öt-ven éves es mind a narom nimos.

— Szörnyü.

— Mit gondol edesem, fordult most Bo-móki nejehez, akkor talála mi elutaztaak?

— Legjobb volna, Istenem, mily kelle-mes orakat remeltem itt! de arczatam nem akarom a veszejnek kitenai.

— En sem szeretnem, mondja Bomóki, orvos ur nem fel?

— Jaj kerem, nekünk orvosoknka hiva-tasunk hozza magával, helytálalni, bar mi tör-tenjek is.

— Es mikor jönnek haza?

— Már utban vannak. Muzsaji urnak szörnyen faj a feje s ez majdnem biztos elője.

— Euesem, akkor mi megynak, kerem orvos ur, talajon ki valamely mentseget rog-tóai tavoztunk indokolasara. Ilyen körülmé-nyek közt nem maradhatunk. Meatsen ki Mu-zsaji előt.

— On kerem szivesen, természetesenek találoim onék eljárását, valóban kár volna o nagysága bajos arczat a veszejnek kitenai. Midőn Bomókiek magukban maradtak,

x Sok gyengeség minden gy... se idit... sikeresebb... gyomor er... ara 1 frt... Moll A. gy... által, Be... gyogyszer... ménye kére... aláírásával.

Zsuzsanna... ben! Aig... nap este... páholy kive... lattuk köz... szerehette... seg, hogy sz... leumára ily...

Örömm... seg soraba... jelenek meg... kori népsz... r a s" bucs...

A "P... tató s sok... enek vigá... g y o Aljos... szep szapu... palya aig ne... kat. Ha ban... üdevegeben... a hogy diad... játka ma n... volt. Ritka... ki együttal...

Bogyó... Minden mozt... s meg az en... dulatokkal ki... Minden... "Tuhaj ki" ki! refrain... Tobb dat on... zódnak ar... zongora jatek...

A tegu... szamitotja... vencent oly... este hosszú... szebb emleke... hogy meg sok... Az előad... lőnösen kivált... A n d o r... kitűző maszk... voltak: T a g... Hatva n... (Rózi) es P... bot celszerb...

— Az... Lajos Alexan... intezett, mely... sulnak, hogy... dia"-jat lefor... nem ragaszk... hoz s ezt D... okolja meg. M... dadogo költő... a mit gondol... Mindent — m...

megjegyzé... lennek, ő... groine rögtön... — Csak... asszonyka.

Ilyesmire utaztak egy... A határ... lovaglast tett... s az suronyo... mokiek elutaz...

Leglatib... lesz, tette ut... Jöttek is... Az egyik... galambok.

A masodi... jött, hogy Bor... mellette u s v... nem egyszer... Meg lebu... dott Czabolszky...

Milyen ta... egy kis kirand... forog a világo... Mennyi sz... szól erre majd...

Ang erdek... Jegenyesi... ur orvost, mi... dapestre ment...

— Csak... Jegenyesi baro... radjon ott, ha... Gyula ten... A barone... alkalmas, s a... Jó adag kepre... betegnek nitte... reimtelenedet...

Gyula gy... ajánlt. Sőt n... vasott.

x Sok évi megfigyelés. — Emésztést gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitz porok“ bizonyultak leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, minden gyomor erősítő és vértisztító közt. Egy doboz ára 1 frt. — Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Színház.

— November 3. —
Bogyó jubileuma.

Zsuffolt ház — bérlet szűnneben! Alig hittünk szemeknek, midőn tegnap este a színházba beléptünk a egy-két páholy kivételével annak minden zugát tömve láttuk közönséggel. Ebből is kitűnik, mennyire szerethette hajdan Bogyót a debreczeni közönség, hogy színesi működésének 25 éves jubileumára ilyen nagy számmal jelent meg!

Örömmel jegyezzük föl, hogy a közönség sorában a polgári osztályból is számosan jelentek meg, hogy tanúi legyenek az egykori népszerű „Pótlás Kerekas Andras“ bucsu feleltének.

A „Parlagi Jancsi“ t. ezt a mulattató sok jellemző vonással bíró magyar énekes vígjátékot adták. A czimszerepet Bogyó Alsós játszotta. Bogyó még mindig szép színpadi alak, a kin a hosszú színesi pályája alig hagyott hátra észrevehető nyomokat. Ha hangja nem is maradt meg a régi üdésében, ha nem is cseng oly tisztán, mint a hogy diadalaiban tető pontján csengett, de játéka ma is oly élénk és könnyed, mint hajdan volt. Ritka jelenség pedig az olyan énekes, a ki egyuttal játszani is tud.

Bogyó a ritka jelenségek közé tartozik. Minden mozdulata összhangban áll szerepével s meg az ének-részeket is megfelelő kezeskedésekkel kíséri.

Minden dalát zajosan megtapsolták s a „Tyuhaj ki!“ Nedereczky szobalánya gyereki refrainu dalit pedig megisméltették. Több dal önmaga kísért zongorán s meg győzdünk arról, hogy Bogyó egyuttal egyes zongora-játékos is.

A tegnapi föléptét legszebb diadalai közé számíthatja A debreczeni közönség régi kedvenczet oly melegen tüntette ki, hogy ezen este hosszú színesi pályájának bizonyára legszébb emlékei közé fog tartozni. Adja isten, hogy meg sokáig őrizhesse ezen emlékeket!

Az előadás a jobbak közé tartozott. Különösen kiváltak: B a l a s s a (Bárdi Ferencz) és A n d o r r i (Bárdi szolgája) Utóbbinak kitűnő maszkját is föl kell említenünk. Jók voltak: Tajkerti Berta (Széppatakiné), Hatvani (Szerémi), Bercezi és Hatvani (uracsok), Ellinger Ilona (Rózi) és P u s p ö k i (Vidor Máté). A darabot czelszerű lenne megismételni!

Muzsák.

— Az „ember tragédiája“ németül. Dóczy Lajos Alexander Bernat tanárhoz nyílt levelet intézett, melyből arról az érdekes hírről értesültünk, hogy Dóczy az egész „Ember tragédia“-ját lefordította német nyelvre. A fordítás nem ragaszkodik az eredetnek külső formáihoz s ezt Dóczy a nyílt leveleiben genialisan okolja meg. Madách — ugymond — költő, de dadogó költő. Minden nagyot ki tud mondani, a mit gondol és érez, de nem tud énekelni. Mindent — majdnem miadent — széles, egy-

megjegyzé a férj: tudja édesem, ha himlősök lennének, őnt gazdag bankárja és engem a szép grofné rögtön nem ismerne.

— Csak siessünk hát, felelte a kecses asszonyka.

Ilyesmire itt nem számítottunk. És el is utaztak egy óra múlva.

A hatal orvos pedig lóra ült, sétalovaglásra tett a legközelebbi távirat állomásig, s azt sürgönyözte Muzsajinak: „Jöhettek, Bomo-kiek elutaztak.“

Legalább kis nővérem is közelemben lesz, tevé utána magában.

Jöttek is haza.

Az egyik kocsiiban Czihelöszki néni és a galamook.

A második kocsiiban Muzsaji, szeszélye jött, hogy Boriska tanuljon lovat hajtani, ő mellette ül s vigyázni fog, ne féljen és az uton nem egyszer tartja ő is, Boriska is a gyeplőt.

Meg lebukszik onnan a magasról, aggodott Czihelöszki néni.

Milyen bátor az a lány, mit nem tesz egy kis kirándulás, ha az ember egy kicsit forog a világban, rögtön ügyesedik.

Mennyi szép ismereteket kötöttünk, mit szól erre majd az öregem!

Alig értek haza, lovas ember jött.

Jegyzési bárone beteg, kereti Muzsaji ur orvosát, mivel a reudes orvosok most Budapestre ment s a kororvos sincs közel.

— Csak menjen, — mondá Muzsaji — Jegyzési báró jó ismerőseimhez tartozik, maradjon ott, ha kell két hétig is.

Gyula tehát ment.

A bárone igen bosszus volt ama juniális alkalmával, s a visszafojtott méreg megártott. Jó adag képzeldés is járult hozzá, nagyobb betegnek hitte magát az igaznál, azonkívül túrelmetlenkedett és unatkozott.

Gyula gyógyszerert rendelt és caitromot ajánlt. Sőt hogy szórakoztassa, néha felolvasott.

formán hömpölygő jambusokban fejez ki, melyek néha a lendületesség és dallamosságig emelkednek; de többnyire újra visszaesnek egy torlódo tenger végtelenségébe: élénk próza, mely úgy viseli magát, mintha vers volna. Elképzeltető, hogy bölcsesség és szenvedély, imádság és trefa, a kejezcs részegsége és az angyalok éneke ugyanazon a hangon szólaljon meg, ugyanazon ritmus szerint énekeljen; hogy az örök minisztériuma, mikor a földhöz intezi szavát, ugyanazokat a hangokat hallassa, melyeket a könnyelmű fehércseléd a londoni piacon? Madách költeménye lényegében és tagolásában oly főséges, oly misztikus, hogy még egy Göttének a nyelve is alig felel meg neki: szárnyakért esd, de az orkán lehelleteért küzd, muzsikáért kiált. De mivel költemény, melyet nem elég hallani, hanem meg is kell érteni s így se énekel, se zenekarral magyarázni nem lehet: meg kell adni neki a szavak zenejét, a ritmust és a rimet... Ezért egész oldalakat és jeleneteket rimés versekbe fordítottam le. Összesen az egész drámai költeménynek felénél többet. Egész nagy csomót könnyelműen mászó jambusból átöltöttem röpülő, siető trocheusba... E mellett tagadom, hogy fordításom szabad volna. Értelem és szöszterint való fordítása az a magyar szövegnek, szabad és lehetőleg művészi formában.

Közszólaság.

— Szőlőtelepek a vidéken. A földművelésügyi minisztérium nagy szőlőtelepeket, illetőleg új telepítvényt készült létesíteni az alv-dék homokos vidékein. A telep mintegy 40,000 holdra fog terjedni, s amerikai szőlővel lesz beültetve. Helyeül a delibáti homokpuszták vannak kiszemelve, mint a melyeken a filoxera nem tenyészik és nem árthat. A telepítvényeket a kormány oly vidékről szándékozik benepesíteni, melyeken a filoxera a szőlőket elpusztította: a lakosságnak tehát e kezdeményezés új munkásságra és megélhetésre nyit alkalmas teret. Fejér Miklós államtitkár Malcomes m. titkár kiseretében, a szükséges intézkedések megtetele végett a helyszínre utazott.

Gabnaárak. (Budapest terményfőzsáde nov. 2.) Buza tavaszra 8.13 pénz, 8.15 áru, buza őszre 7.80 pénz, 7.85 áru, — május—juniusra — pénz, — áru. Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 6.19 pénz, 6.21 áru, aug.—sept. — — pénz, — — áru. — Zab őszre 6.90 pénz, 6.95 áru, tavaszra 7.22 pénz, 7.24 áru. Káposztarepze augusztus—szeptemberre pénz, — áru.

Pista bácsi bogarai.

(Nekrológ)

Enyje, be furcsa ember is volt az én nagybácsi! Sokat jártam-keltem már azóta, hogy utóljára megvert. De olyan furcsa emberre még nem akadtam.

Vagy csókolj, vagy vert, (ma se tudom, melyik volt jobb) másképen nem fejezte ki érzelmeit — soha.

Ne gondoljak azért, hogy rosszul bánt velem, a világot sem, ellenk-zóleg, nagyon szerettem, mert én voltam a család utolsó sarja, de a mellet szigoruan tartott; nagy embert akart belőlem nevelni. Hiába volt erőködése, botból nem lesz beretva!

Ha jól tudtam lezckemet, — a mi ritkán történt, — már tartottam pófcskámat, s ő megcsókolta, ha pedig kiskakadt a térdemen

Aléne gyakran látogatta a betegét és sokkal több alkalommal nyílt egymást látni, sem-hogy egyelőre szükség lett volna valamilyen cseifogást tervezni.

Az öreg báró szeretett sakkozni, estenként a kerti oldalán az oszlopos nyitott csarnokban játszottak.

Pár nap múlva irt Muzsajinak, nélkülözheti-e még orvosát?

Muzsaji felelt, hogy rendelkezésére bocsátja mindaddig, míg szükség lesz rá, s ha otthon baj lenne, lovasit küldenek érte.

Aléne most nem busult, boldog volt. A bárone gyógyult, s már-már közeledett az idő, hogy Gyula visszaterjen, midőn egy este sakkozás közben a báró többször hajtogatta a poharat és tíz óra után pezsgőt hozatott.

Vegre az orvos engedte, hogy mattot adjon neki az öreg s aztán felemelkedett, hogy tavozzék.

A báró maradt, kellemes est volt, s ő ott ülteben elaludt. A szolgák tudták, hogy ilyenkor nem szabad zavarni.

Tízegy óra lehetett, az inas ott a szárnyas ajtó mögött unatkozni kezdett. Ej, csak egy percze eltavozhatik az ember, gondolta.

Künn a kert sötét lombjai közül kilépett egy rongyos alak. Körültekintett.

— Lám, néhány év alatt hogy megöszülhet valaki, akkor 35 éves volt, 16 év telt el, tehát most ötvenegy éves és hatvanal többnek látszik.

Alszik, hm, persze már későre jár s ilyenkorban art is a boroska, több a kellőnél s másnak egy csepp sincs... Egyedül van. Soká vártam ily alkalomra; nem is oly nehéz itt felkuszni, hopp, a párkányon vagyok, vigyázzunk.

Lám mily nehéz arany óraláncz, jó ez nekem. Sara anyó egy is mindent eldugott előlem. No ez a tárcza sem megvetendő. Csodálatos, milyen mélyen alszik az ember, ha kissé

a nadrág — ez már gyakrabban esett meg — már tartottam... az az már porolta a nadrágomat.

S ez így ment napról-napra. Nem emlékezem, hogy valaha megfordítva is történt volna, de ha igen, akkor is inkább elhittem volna, hogy én tévedek, mint sen ő. Az azonban megeseget egyszer, hogy mind a kettőből kaptam a magam részét, mikor t. i. Teri néni kandurjának a farkára paszulylyal telt hólyagot kötöttem, mert úgy el szaladt az isten adta, hogy máig sem került vissza. De ezt már értem ma.

Sok bogara között az volt a legnagyobb, hogy művészek képzelte magát s a ki ellent mert mondani ebbeli nézetének, azzal röviden bánt el: egyszerűen kidobta, nem sokat polemizált vele.

Egyszer én is a szemébe találtam nevetni, mikor Petőfi, Örültjét szavalta, de meg is bántam azonnal, mert egy merész gestus rózás fülecskére tévedt.

Midőn látta, hogy a szavaltával semmire sem megy, mert komikus mimikája elrutitja a leghatóságabb részleteket, festegetni kezdett. Le is „ecsetelte“ Pufit, Teri néni oledesckéjét vagy hétszer, de csodálatos, minden képen más színű a szőre, egy egész színskála.

Elsajátítván így a Pufi festegetésénél a festezet technikai részét, egy nagy compositióba fogott. Bezárkózott szobájába, s nem jött ki, míg el nem készült a renek mű.

Én voltam az a boldog balandó, ki először élvezhette e nagyszerű alkotást. Elbámultam. Ilyet még soha sem láttam! Nem tudtam kivéani, mit akar ábrázolni.

Volt azon egy nagy karácsonyfa-fele, körül fogva töröses fényvel, előtte egy lepedőbe burkolt fehér s ak s ezelőtt egy másik terelő alak, ki összetett kezekkel sandított a fára, vagy tortára.

— Hat tudod-e ő c s é m, hogy mi ez?

Hallgatam!

— He-he, te persze még nem érted az ilyeneket...

— Tudom már Pista bácsi, tudom már. Az a fiu almat lopott a fáról, s most kéri a néni, hogy ne verje meg!

— Szamar vagy őcsém. Ennek a képnek a czime — mindjárt rá is pingálom — „az elutasított kerő, vagy szerelmes.“ No érted most?

Dehogyan értettem, s hogy kézzel foghatóan meg ne magyarázza, kiszöktem.

Alig szaradt meg a renek mű, felkúldötte az ősi tárlatra azzal a határozott kijelentéssel, hogy ötszáz forintot alól semmi esetre sem adja el.

Ezentul maga ment el a postára megénezi, vajjon megjött-e már az kis pénz. Bizony nem jött az, hanem vissza jött helyette maga a kép a bizottság egy levelével, melynek elolvastása után a „renek művek“ a kamarába, a festekek ecsetek s paleták a kandallóba vándoroltak.

Lemondott a festészetről, de arról, hogy neve meg híres lesz — nem. Nehány het múlva — mely idő alatt sokat járt a tanítóhoz, miől azt következtettem, hogy megint rosszban tőri fejt — össze hitta a háznepet s kijelentette hogy: a ki a mai naptól kezdve kiabálni, vagy csak hangosan beszélni, avagy nevetni is mer, azt azonnal elcsapja, vagy megveri (utóbbival rám szözlött), mert ő egy regény megírásához fogott s csendre van szükség.

be van csipve. Teremtucscse magam is szomjas vagyok. Hamar felhajtott egy pohárral. Jó, igazan tüzet értek tagjaimban, új életet. Ah egy nagy csomó szivar, kellett ez nekem.

No meg egy pohárkaval, hm, ha most küldöm másvilágra, ez még kevés zsákmány, meg meg se tudná, hogy a Borcsa Pistája járt itt, hanem egy kis jegyet hagyok rajta.

Fejborította az égő lámpát s azzal leve-tette magát ott, a hol előbb felkuszott s ismet eltűnt a kert lombjai között.

Egyszer visszanezett, világítás veszi már körül, legalább a tűz eivonja én rólam a figyelmet.

Az égő lámpa-olaj meggyújtotta az abroszt, lefojt a szőnyegre, támlányra. Remélve futottak elő a szolgák s a lármará az orvos. Egyedül ő volt eszenél; róla nem feltételezhető erővel ragadta ki az öreget az égő támlányból. Befutott vele a belső szobába, földre tette s hamar rádobta a vastag szőnyegeket, de az ő ruhája is lángot kapott.

Borisatok be! kiálta.

A szolgák ő rá is dobtak szőnyeget. Szerencsere csak felső ruhája égett meg. Most egynek parancsolta, hogy maradjon a báró mellett, de ne mozdítsa. Aztán kifutott a nyílt csarnokba.

— Földet! kiálta.

Pillanat alatt minden virág-cserép oda repült a párkányról, s a föld befedte az égő helyet, elfogta tőle a levegőt.

A támlányt, asztalt lelokték a kertbe s ott oltották el. Egy nyári ernyő függöny is lángot kapott. Az orvos letépte, nehogy a földéig csapjon. Most látva, hogy a kastély és a többiek mentve vannak, berohant a báróhoz.

(Folyt. köv.)

Szomorú apok következtek most. Olyan volt a ház, mint a koporsó, emberi hangot nem hallottunk, lábujjhegyen jártunk mindnyáján.

Ha kérdeztem Teri néniüket, hogy ki hitette el Pista bácsival, hogy ő iró? azt felelte rendesen: „ügyelj édes fiam szavadra, senki sem hitette el vele, csak saját meggyőződését követi. Látta, hogy ecsettel nem tudja kifejezni eszméit, tollal próbálja, s jól teszi. Különben ne busulj, három hét alatt kész lesz, már a ö t s z á z a d i k fejzetnél jár.“

El is készült nagy nehezen s miután a tanító s patyikusz szigorú bírálat alá vették s mégis nagyszerűnek találták, elküldte egyik fővárosi könyvkiadónak, hogy vegye meg — hatszáz forintért.

A kereskedő udvariatlan volt; azzal származtatta vissza, hogy kimélye meg Pofondi ur ilyen regényektől, neki pénz az idő s nem ér rá, ilyen ostobaságokat olvasgatni.

Az utó iratban azt mondá: „most hal-lom, hogy Lipótmezőn van egy pár kiadó papucs s háló ing a melyekkel életfogytiglani eltartás jár. Ha Pofondi ur ezekért pályázn akar, csak egy néhány sort írjon az igazgató-ságnak, s ne csatoljon mellé egyebet, mint regényet.“

Szegény Pista bácsi, ezt nem tudta tul elni; a postscriptum megolvasása után meg utóta a guta. Béke poraira!

Igazán volt annak az embernek, mert ilyet normális állapotban nem lehetett írni. A napokban elolvastam én is, (ezt s a hét Pufit örököltém — de ellenségemnek sem kívánok ilyen szórakozást, ennek a hatása alatt irtam e sorokat)

A czime ez: „Eleveen halálra ítélve, vagy: Ötszáz millió örökség, vagy: a gonosz rokonok, vagy nincs rózsza tövis nélkül.“ Az alap-eszmére nem tudtam rájönni. — Az első kötetben bemutatott az iró 130 szereplőt, a másodikban ezek összevesznek az örökségen, a harmadikban megölik egymást s így a negyedikre csak egy marad, a ki — látva elhagyatottságát s a szerző sem tudván vele mit csinálni — szintén kiszökik ez árnyék világából.

Azt mondják rosszakaróim, én is örököltém nagybácsim bolondériáiból egyet: az iró mániát! Hát tudja a kő; igazuk van, meg nem is.

Mert tagadhatlan, hogy én is szeretek irogatni, de hőseimet leglyilkolni — uram bocsáss — arra nem vagyok képes.

Nagyon jámbor ember vagyok én!

Cs....K....

Debr. Színház.

Holnap, szerdán, 1890. november 5-én, páros bérletben:

PÁRISI ÉLET.

Nagy víg operette 5 felvonásban.

Főszerkesztő: Szinay Gyula.
Felelős szerkesztő: Kósa Barna.
Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu.
Kiadó: Kutasi Imre.

7830.

1890.

Hirdetmény.

A Kék-kálló vidéki belvizek tervbé vett levezetése által érdekelt birtokosoknak társulattá alakulása céljából megtartandó

érdekeltségi közgyűlés

határidejéül folyó 1890. évi november 27-ik napjának d. e. 9 órája, helyeül pedig Hajdúvármegye székesháznak gyűlésterme, a vizjogi törvény végrehajtása tárgyában kiadott 4569/1885 számú általános rendelet 72. §-a alapján, alól-irt, mint a vizjogi törvény 158. §-a értelmében elsőfokbani eljárásra illetkessé lett hatóság által kitértetvén, ezen közgyűlésre, melynek a társulat megalkításán kívül, az alapszabálytervezet tárgyalása s megállapítása, a társulat elnökének s választmányi tagjainak megválasztása is tárgya leend: az alakuló társulat kötelékbe bevonandó összes érdekelt birtokosok jelen hirdetmény utján ezennel meghivatnak.

Debreczen, 1890. Október 10.

Rásó Gyula
Hajdúvármegye alispánja.

MOLL SEIDLITZ POR

- Tavaszi gyógyítás.
- Nyári gyógyítás.
- Őszi gyógyítás.
- Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyák, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vertolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerészeiben. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett, 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes isten neesse meg"-ot mondok erre; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko P. J. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

- Legjobb bedörzsölő-szer
- köszvény
- csúsz és minden
- meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és bénulásnál; borogatás alágyában minden sérelem és sebnél, dagadtok, gyulladáskor. Belőleg vízzel vegyítve hirtelen roszulót, hányás, köhögés és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerészeiben. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegűnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Münchenban.

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kalenda, Gerébí Fülöp.

A tisztelt hölgyvilág

szíves figyelmébe ajánljuk az arczbőr gondozására

évtizedek óta legfőbbkövetésnek bizonyult és általánosan kedvelt teljesen ártalmatlan, nélkülözhetlen pipere-cikkeket:

RAVISSANTE

Dr LEJOSSE től PÁRIS-ban Egyetlen óvszer lesülés ellen, eltávolított biztosan bőr-tisztító, száraz, sebzést, sebzést, seb, nyak-, kar-, és kezek bőrt vakító fehérre teszi, az arczbőrnek egészséges, ifjú kinézetet, természetes úde szint kölcsönöz Eredeti üvegekben magyar használati utasítással fehér és rózsaszinben 2 frt 50 kr és 1 frt 50 kr.

Ravissante szappan Dr LEJOSSE-től Parisban. Tisztasága és enyhesége miatt a legjobb és legkellemesebb illatú pipere szappan mely a bőrt nagy zsirtartalmával fogva finomítja és puhítja — Darabja 50 kr. Egy doboz (3 db) ára 1 frt 35 kr

Ravissante hölgypor Dr LEJOSSE től Parisban. Nappa ra és estére, rendkívül finom minőségű a bőrön jól tapad és láthatatlan, bársony-szerűbb mint a világon létező összes arcporok. Hőfehér vagy rózsaszínű szökeknek, sárgás a barnaknak 60 kr és 1 frt-os eredeti dobozokban, Egyetlen tökéletes ártalmatlan arcpor, melynek használatánál nem kell óhó „Mitfresserek”-től tartani.

Ravissante arcz crème Dr LEJOSSE-től Parisban. Rendes- en levegős előt használják a hölgyek pattanások, rezesség és az u. n. „Mitfresserek” ellen a legkedveltebb bőrfinomító készítmény Eredeti porcellán tégely ára 1 frt. 180.

Ravissante fogpép a legjobb, legmegbízhatóbb tökéletesen ártalmatlan a kátrészecskékből összeállított fogpép, a fogakat hófehérre tisztítja. Eredeti dobozban 50 krajczár. Legtisztább, teljesen ártalmatlan készítmény, mely a fogakat romlás ellen megőrzi.

Ravissante fogpor a fogakat hófehérre tisztítja. Eredeti dobozban 50 krajczár. Legtisztább, teljesen ártalmatlan készítmény, mely a fogakat romlás ellen megőrzi.

Ravissante szájviz ezerszerese a kitűnő szerek bizonyult a legkiválóbb fogfájás ellen is, Eredeti üveg ára 1 frt — A leheletnek minden rossz szagát azonnal eltávolítja.

Valódi minőségben nagyban és kicsinyben kaphatók és postafordultára megrendelhetők: Budapeston SVARCZ F. központi főraktárában, IV., Városház-tér 9., III. em. 39 valamiint

Török József gyógyszer. Király-utca 12 sz.
Kochmeister Frigyes utóda — Thalmyer és Seitz, — Noruda Nandor, Molnar és Moser, — Detsinyi Károly gyógyszerkereskedésében; Vértessy Sándor magy. királyi udvari gyógyszerész, — Luff M.) a „Müservárhoz” és Latzkovits A. gyógyszerészeiben.

Aradon: Rozsnyay M. gyógyszerésze és Elias Armin kereskedésében — Pozsony: Érdy István gyógyszer., — Temesvár: Jahnér C. M. gyógyszer., — Debreczen: Dr Rothschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszerészeiben. — N. Varad: Nyíry György gyógyszer., és legtoább bel- és külföldi gyógyszerészekben.

Óvakodni kell ártalmas hamisításoktól és ügyeljünk arra, hogy valódi RAVISSANTE-különlegesség Svarcz F. U. központi szétküldési raktárának prospektusával legyen ellátva.

Megérkeztek Kunz József és Társa

A LEGSZEBB 2. női kézimunkák előrajzolja, elkezdve és kész himzéssel, a teljes színtartó

HIMZŐSELYMEK száznál több színárnyalatban. Keresztöltéshez alkalmas

terítékek, törülközők, tálcakendők, **FUTÓK** és **CREDENZRUHÁK.** Megjötték a kitűnő színtartó flanel, Barchent és Clementine

női ruhakelmék, fehér Barchentek, szebbnél-szebb ágyterítők, flanel és utazó pokróczok.

Megérkeztek a legjobb faj paplanok és köztük **SELYEM ATLASZ PAPANOK** kitűnő minőségben 12 és 14 frt-hoz. KAPHATÓ

KARDOS LÁSZLÓ czégléd utcai fő- és piaci fiók-üzletében.

SZABÓ LAJOS FIAI

czégnél
ujjonnan raktárra érkeztek:
Női ruhaszövetek, Színes mosó velezek, Téli (Himalaya) kendők, Alsó ingek, nadrágok, Harisnyák, keztyűk.

Nagyválasztékban:
FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, Flanel takarók, lópokróczok, Szőnyegek.

Dús jövedelem!

Legmagasabb jutalékban részesülnek oly kereskedők és megbízható egyének, kik czégem **képviselőt** sorsjegyek részletfizetés mellett eladás céljából az (1883. évi XXXI. t. cz. értelmében) elvállalják.

BERGER I.

bank- és váltóháza
BUDAPEST, V. Harminczad-utca 2.

BUDAPEST, DEBRECZEN, N-VARAD. **Szőnyegek, FÜGGÖNYÖK, BUTORKELMÉK, ágy- és asztalterítők, Flanel takarók,**

Paplanok, madráczok és valódi **Jaeger alsó ruhakkal**

dúsan felszerelt raktárakat a n. érdemi közönség szíves figyelmébe ajánlják. 1.

Haszonbérbe adandó.

H-Böszörményben 1913. h. szám alatt több utcára néző fötéren egészen újonnan épített ház három, esetleg négy szobás lakás, bolthelyiség, pincze, konyha, raktár-helyiség, éléskamarával, padlással és istállóval **mai naptól kezdve több évekre haszonbérbe adandó.** Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal ifj. Gáll Ferenczezzel.

129.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. é. június 1-én életbe lépett eladási, szerzési és szállítási módzatra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpenzvetés mellett, zsákkal együtt 100 kilo.

A. Asztali dara nagy és aprószemu	16.20
B. Szinte közepszerű	15.20
C. Kvalitást	15.20
1. Langhszt	15.—
2. Montsht	14.60
3. Zsemlyeszt 1-ső rendű	14.40
4. 2-od	14.—
5. Feher kenyérszt 1-ső rendű	13.40
6. Szinte 2-od	12.80
7. Közép kenyérszt 1-ső	12.20
8. Szinte 2-od	11.60
8 1/2. Burns 1-ső	10.80
8 1/2. Szinte 2-od a 70 kg.	9.40
9. Labhszt	8.—
10. Veres szst	50
11. Finom korpa zsákkal	50, 4.60
12. Durva korpa zsákkal a 50 kg	4.20

A finom és durva korpa araból eddig engedélyezett 5%-tön engedmeny a felemittett egyezmény toytan szinten beszünttetett.
Debreczen, 1890. okt. 25.



székrekedéseket

a legjobb betegségnek és biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt négy gyümölcs is sávosan veszik. — Ezen labdacok dr. Pitha udvari tanácsostól is a megszűntető bizonyítványai lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger, (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt. o. é

OVAS! Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszerész „zum heiligen Leopold” nem áll és a hátsó oldalán vedjegyünket nem bírja, egy hamisítvány, melynek megvetésétől a közönség óvatk. Igen kell figyelni, hogy ne rosz, s nem semmi eredményt lel nem mutathat, de epezségge; ártalmas készítményt kapjunk. Hataozottan Neustein-le-e Erzsébet labdacokat kell kérni és ezek a boricokon és használati utasításon az itt látható aláírással elátva. — Foraktar Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold” des Neustein Ph., Beivaros, Ecce der Palken und Spiegegasse, Rak-ar, Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (elobó Götti Nandor), Balazs Ödön, Mihalovits István Tamassy Béla gyógyszerészeiben.